

Porážka Arménska, pokles vplyvu Moskvy a vzrast sebavedomia islamu

Mikuláš Hučko

13. novembra 2020   ✝ **Politika**

Vyostrovanie arménsko-azerbajdžanského konfliktu opäť ukázalo, že dlhodobé etnopolitické konfrontácie v priestore bývalého ZSSR sa stále riešia tak ako predtým, čiže **spoliehaním sa na silu**. Drsná šesťtýždňová vojna medzi Azerbajdžanom a Arménskom o sporné územia na Zakaukazsku sa skončila v utorok skoro ráno po nečakanom oznámení mierovej dohody sprostredkovanej Ruskom.

Azerbajdžanu sa prakticky **podarilo získať územie**, ktoré mu podľa medzinárodného práva patrilo, ale *de facto* ho ovládlo Arménsko po vojne medzi oboma krajinami začiatkom 90. rokov.

Dohoda je navyše drakonická. Arménsko podľa dohody musí vrátiť Azerbajdžanu časť karabašských území, na ktorých zatiaľ nie sú azerbajdžanskí vojaci. Oblasti, ktoré Azerbajdžan zabral, mu zostávajú – nemusí ich vracať. Šuša, ktorá je nad Stepanakertom, zostáva Azerbajdžanom. Stepanakert zostáva spojený s územím Arménska koridorom, ktorý budú strážiť ruské mierové sily, a tí istí ruskí mieroví vojaci vstúpia na územie Arménska a budú strážiť aj koridor, cez ktorý bude Azerbajdžan komunikovať s oblasťou Nachičevan.

Ruský prezident Vladimir Putin oznámil, že obe strany sa dohodli na prímerí ako súčasť dohody, ktorá poskytne Azerbajdžanu viac územia, ale Arménsko si ponechá kontrolu nad časťou územia vrátane hlavného mesta Náhorného Karabachu.

Niet pochyb o tom, že dohoda je významným víťazstvom Baku, ktorému sa podarilo dosiahnuť značné úspechy na bojiskách a získať územia obývané etnickými Arménmi, ktoré je medzinárodne uznávané ako súčasť Azerbajdžanu...

V Arménsku však vypukol hnev ľudu. Ľudia vtrhli do parlamentu a obvinili vládu, že sa vzdala Azerbajdžanu a zriekla sa územia, ktoré považujú za vlasť svojich predkov.

Ukázalo sa, že krajina bola **absolútne nepripravená na vojnu** v situácii, v ktorej Azerbajdžan nikdy neskrýval túžbu po odvetných opatreniach za výdatnej pomoci Turecka. Od roku 1994 víťazoslávna arménska armáda zaostávala vo vybavenosti za porazenou azerbajdžanskou armádou o celú jednu generáciu.

A vojenskú slabosť nie je možné ničím kompenzovať. Krátka história vojny v Náhornom Karabachu je dokonalou ilustráciou skutočnosti, že **ekonomicky slabé režimy nemôžu mať moderné ozbrojené sily**. Arméni bojovali so zastaranými zbraňami ako sovietska armáda v 20. storočí, kým Azerbajdžanci za pomoci tureckých a izraelských bezpilotných lietadiel, ktoré im zabezpečovali absolútnu vzdušnú nadvládu nad predpotopnou sovietskou protivzdušnou obranou.

Kto je vinný za porážku Arménska? Politici a exaltovaná časť spoločnosti, ktorá na nich vyvíjala tlak. Nepripravovali sa na vojnu, zle odhadli situáciu, zostali vydaní na milosť a nemilosť sentimentom, nesúhlasili s celkom rozumnými kompromismi.

Arménska vláda zverejňovaním denných správ o víťazstve bez prípravy krajiny na možnú vojenskú porážku alebo vyhliadky na politickú dohodu stratila dôveru. Vyrovnávanie politických účtov v Jerevane sa len začína.

Ako zdôrazňuje komentátorka *Julia Latyninová*, treba vrátiť národ z neba na zem. Nekrmiť ich rozprávkami. Utrpieť porážku je bolestivé. Najmä keď si zvykli na víťazstvá. Bude ešte bolestivejšie stratiť krajinu, ak sa budú riadiť emóciami a populistickými politikmi, ktorí na tieto emócie hrajú. Je čas, aby sa Arménsko prebudilo, spamätalo a začalo sa učiť žiť v novej krutej realite. Druhá možnosť, bohužiaľ, už nebude.

Mnohí komentátori zdôrazňujú, že Arméni žili vo svete ilúzií. Vystúpiť z tohto pohodlného stavu je bolestivé, ale nevyhnutné. Pokračovanie konfliktu, nezmyselná smrť ďalších tisícov ľudí a nová séria porážok, by bola ešte bolestnejšia. Ak by sa od tejto mierovej zmluvy upustilo, podmienky novej by boli pre Arménov ešte ponižujúcejšie.

Na druhej strane v Azerbajdžane štátna televízia ukazuje scény radosti: ľudia tancujúci na uliciach a oslavujúci svoju armádu a prezidenta Ilhama Alijeva za to, čo mnohí Azerbajdžanci považujú za krok k návratu Náhorného Karabachu, ktorý považujú za svoje územie.

Kremeľ zachránil Arménov v Náhornom Karabachu pred masakrom – nie však pred porážkou. Urobil to v okamihu, keď azerbajdžanské jednotky už zvíťazili a masaker by pre nich vôbec nebol vhodný.

V rozhovore na stránke novayagazeta.ru ruský politológ Arkadij Dubnov hovoril o víťazoch a porazených v druhej karabašskej vojne.

Konštatoval, že Pašinjan nemal inú možnosť, než priznať porážku, čo určite bolo najlepšie z najlepších riešení, pretože týmto svojím rozhodnutím zachránil množstvo arménskych životov, nakoľko protestujúci demonštranti nereprezentujú postoj arménskej spoločnosti, ktorá nemá ani kapacitu a národ je unavený.

Baku potrebovalo víťazstvá, nie konkrétne územia. Alijev potreboval vybudovať svoj imidž ako vodca krajiny, ktorá sa nachádzala v stave frustrácie z dôvodu vojny prehranej v 90. rokoch. Nemilosrdne využíval tému Náhorného Karabachu, ktorým zdôvodňoval tvrdý režim nastolený v krajine. Alijev je spokojný so súčasným stavom Karabachu, pretože pre neho je hlavné to, že nie je arménsky – taká je logika Baku.

Pritom Turecko dalo Moskve príležitosť, aby zohrala úlohu hlavného mierotvorcu, ktorý všetkých zmieril a opäť sa stal hlavným garantom bezpečnosti na Zakaukazsku. Geopolitické dôsledky druhej karabašskej vojny sú katastrofálne nielen pre Arménsko, ale aj pre Rusko, pretože vplyv Moskvy v Zakaukazsku prudko klesol a prestíž Turecka vzrástla.

Podľa Julie Latyninovej, Kremeľ počkal, kým porážka Arménov v Náhornom Karabachu nebude úplná, a potom zasiahol, aby upevnil víťazstvo Azerbajdžancov a zachránil civilné arménske obyvateľstvo pred masakrom. Možno Kremeľ veril, že vojenská porážka odstaví Pašinjana, rovnako ako vojenská porážka v roku 2008 ukončila Saakašviliho reformy v Gruzínsku.

A Putin zasiahol, pretože koniec koncov, v Náhornom Karabachu žije stopäťdesiat tisíc kresťanských Arménov. Ženy, deti, starí ľudia, ktorí by museli utekať alebo by im hrozil masaker.

Podľa Dubnova sa v Moskve takýto vývoj udalostí očakával. Baku aj Ankara, keď začala táto vojna, si uvedomovali, že Moskva dostatočne dlhý čas nebude zasahovať. Bude síce vydávať vyhlásenia, bude vyzývať na mier, nastoľovať formálne režimy prímeria – ale nepohne prstom, kým nenastane čas na tragické zničenie arménskej prítomnosti v Náhornom Karabachu. A tak sa aj stalo: Moskva zasiahla, až keď sa ako na šachových hodinách začala ručička blížiť k 12. hodine a vlajočka už-už mala spadnúť.

Arkadij Dubnov zdôrazňuje, že „Turecko získava dominantné postavenie na južnom Kaukaze, či aspoň rovnocenného hráča s Ruskom. Moskva sa bude musieť prispôbiť prítomnosti Turecka. Toto je v skutočnosti zmena globálneho rozmeru, ktorú bude treba ešte analyzovať.“

Ukazuje sa, že Rusko ako obranca Arménska prehralo v celom tomto konflikte a Putin zvíťazil. V súčasnosti sa postoj Arménov k Rusku prudko zhoršil v porovnaní s obdobím pred začiatkom vojny. Je veľmi sklamané Ruskom. Je dosť pravdepodobné, že náklonnosť Arménska k Západu bude narastať.

Ruský politológ upozorňuje na jeden závažný aspekt celého konfliktu: Podľa neho víťazstvo turkotatárskeho a – nazvime to pravým menom – **islamského spojenectva proti kresťanskému Arménsku** posmelí sebavedomie svetovej islamskej ummy, ktorá sa cíti urážaná obvineniami z rôznych častí sveta, a ktorej skutočne chýbali víťazné správy. **Terajšie víťazstvo dáva tejto umme možnosť narovnať chrbát.** Teraz môže tvrdiť, že je pripravená viesť vojny v otvorenom boji.

Prosíme Vás o PODPORU! Aj vďaka Vám môže Christianitas napredovať a zvyšovať periodicitu článkov, obraňovať Vieru a hodnoty kresťanskej civilizácie.

Bankové spojenie: **SK776500000000020594299**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/porazka-armenska-pokles-vplyvu-moskvy-a-vzrast-sebavedomia-islam/>